

**Prenumerata:**  
kwartalnie 3000 m.  
miesięcznie 1000 m.  
numer pojed. 500

# ZIEMIA WŁÓDAWSKA

ORGAN SAMORZĄDOWO-SPOŁECZNY.

**Cena ogłaszania:**  
str. na ostatniej  
stron. 40000 m., na  
przedostatn. 30000  
Drobne ogłoszenia  
od wyrazu mk. 150

Wychodzi 1-go i 15-go każdego miesiąca.

Adres Redakcji i Administracji: Sejmik Powiatowy we Włodawie.

## Zmartwychwstanie.

— o —

I znowu zabrzmiały radosne dźwięki dzwo-  
nów, niosąc po ziemiach polskich hen od sinego  
Bałtyku do śniegiem okrytych Tatr, wieść o świę-  
cie Zmartwychwstania.

Wśród powstającej do życia przyrody, na  
zeleniejącą ruń, niw polskich, na mające się ziele-  
nią lasy i sady, spływają wesółmi głosy spóź-  
nione dźwięki przypominające od wieków ludziom,  
że to jest rocznica Zmartwychwstania, że oto jest  
święto radości i pojednania.

I w dniu tym radosnym czy to w pałacu czy  
dworku, czy najuboższej chacie panuje radość  
i wesele.

A słońce krasząc ze rozległe polskie ziemi-  
ce, swymi jasnymi, wiosennymi promieniami, zda  
się budzić w sercach ludzkich uczucia lepsze,  
szlachetniejsze i wiare w lepszą przyszłość.

A głos dzwonów kościelnych głoszących  
święto Zmartwychwstania przypomina nam rów-  
nież, że już piąty rok obchodzimy to święto na  
ziemiach wyzwolonych z obcej przemocy, pracą  
Narodu i krwią a męstwem polskiego żołnierza.

I pomimo, że zupełnie stosunki wewnętrzne  
państwowo nie są jeszcze uregulowane, że wszy-  
scy obywatele nie są jeszcze szczęśliwi zadowo-  
leni i pomimo, że czeka nas jeszcze wiele pracy,  
znoju i poświęceń, aby być niepodległą Polską  
utrwalić, to jednak radujemy się gdyż możemy  
żyć wolni i doczekaliśmy tej chwili o której mar-  
zyli nasi ojcowie, krew leli nasi dziadowie, do  
której wdychały co lepsze jednostki i w narodzie.

I chociaż długoletnia niewola zdeprawowała  
wielu z nas do tego stopnia, że nie zawsze potra-  
fimy ocenić dobrodziejstwo życia w niepodległym  
państwie, to jednak musimy uznać, iż Polska po-  
mimo niedomagań chwilowych rośnie, wzmacnia  
się i potężnieje.

I podczas gdy pierwsze i drugie święto Zmar-  
tychwstania, obchodziliśmy przy huku dział na  
wschodnich rubieżach Państwa a trzecie i czwarte  
wśród zmagających dyplomacji naszej o prawa samo-  
dzielne istnienia, to święto dzisiejsze zastaje  
Polskę z oznaczonymi granicami, jako Państwo,  
które wolą zachodnich narodów i mocą własną,  
istnieje i zajęło odpowiednie miejsce na karcie  
Europy.

Uchwiliwszy konstytucję i mając określone  
granice, Naród założył fundament Rzeczypospo-  
litej a teraz cały jak jeden mąż, bez walk partyj-

nych, musi przystąpić do budowania wrębów  
państwowości naszej, musi w znoju i trudzie kłaść  
moźolnie cegielki pod budowę lepszej przyszłości,  
którą taką należy stworzyć, aby obywatelom dała  
spokój, bezpieczeństwo, poszanowanie praw i moż-  
ność twórczej pracy.

A zadanie to niełatwe i ciężkie. Nie pomoga  
tu bohaterkie poświęcenia jednostek, ale mo-  
żolna i systematyczna praca wszystkich obywateli.

Nie ten spełni swój obowiązek, kto potrafi  
dać życie za sprawę, ale ten kto potrafi żyć dla  
sprawy.

Cegielkami utrwalającymi byt niepodległej  
Polski niechaj nie będzie chwilowe poświęcenie  
i słomiany ogień ale sumienne spełnianie swych  
obowiązków, praca dla przyszłych pokoleń i ro-  
zumna oszczędność.

Polska o ustroju demokratycznym, wymaga  
przy budowie współudziału wszystkich obywateli  
i nie może na miano dobrego Polaka zasługiwać  
urzędnik i robotnik niesumienne spełniający swe  
obowiązki, radny gminy czy członek Sejmiku nie  
przybyszający na posiedzenia, członek ciała samo-  
rządu szkolnego nie opiekujący się szkołami, po-  
seł twórczo nie pracujący w Sejmie, rzemieślnik  
zaniedbujący swe rzemiosło a rolnik swój warsztat  
pracy.

Przy święconem jajku — przeto starodawnym  
zwyczajem, składając sobie życzenia — życzymy, abyś-  
my sami od siebie rozpoczęli naprawę a temsa-  
mem będziemy dążyć do naprawy Rzeczypospo-  
litej.

H. Głiszczyński.

## Samorząd Miejski.

Już od najdawniejszych czasów nas w Pol-  
sce, administrację i policję miejską sprawuje Ra-  
da. Kiedy jednak powstała Rada u nas — ustalić  
trudno. W każdym bądź razie w drugiej połowie  
XII wieku organizacja zarządu miejskiego już ist-  
niała. Zaś łacińska jej nazwa „consules” wska-  
zuje, że przedostała się do nas z miast włoskich.

Najdawniejsze notatki kronikarskie o istnieniu  
Rady Miejskiej datują się z 1188 roku, w którym  
to bowiem roku mieszczanie Magdenburga na żą-  
danie księcia Henryka III przesyłają Wrocławowi  
pouczenie o prawach tamtejszych, że: „kiedy Mag-  
denburg lokowano, to dano mu prawo do swoich  
wikierzy, wtedy urządzono, że wybierają radnych

na rok, ci składają przysięgę, mają strzec praw miasta, jego czci i pożytku, jak mogą najlepiej i umieją, z radą najmądrzejszych mężów”.

W naszych miastach początkowo różni wybierali Radę. W Magdenburgu i Wrocławiu nową Radę wybierała Rada ustępująca. W innych miastach jak w Lublinie, Brześciu Radnych wybierał i mianował wójt.

Również i co do ilości Radców Miejskich w różnych miastach obowiązywała różna liczba.

W Krakowie w XV wieku król Władysław Warneńczyk ustanawia liczbę Radców na 24, z których co roku ustępuję 8, a na ich miejsce pozostała t. zw. stała Rada wybiera nowych.

W Poznaniu w tymże XV wieku przedstawicielstwo Miejskie, bardziej było złożone i bardziej różne od miast innych. Dekret królewski, wydany dla m. Poznania w roku 1463 postanawia, iż całe miasto wybiera 10 Radców dożywotnich. Wybrana przez miasto Rada 10 wybiera wójtów, arcylawnika, 11 ławników oraz 20 mężów. Następnie cała ta reprezentacja miejska schodzi się na ratuszu i wybiera 4 kandydatów z pośród siebie na burmistrzów. Starosta zaś z pośród przedstawionych mu 4 kandydatów w dniu Świętego Mateusza wybiera dwóch burmistrzów. O ileby Starosta wyboru tego nie dokonał, czyni to Rada 10.

Takie różne zwyczaje i prawa spotykamy w miastach przy wyborach burmistrzów.

W starej Warszawie na podstawie dekretu Stefana Batorego w 1580 r. Rada składająca się z 20 gminnych wybiera z pośród siebie 3 kandydatów na burmistrza. Z pośród tych kandydatów Starosta wybiera 1 burmistrza. Wybrany przez Starostę burmistrz wybiera z pośród Radnych także jednego, ci dwaj wybierają trzeciego, we trzech czwartego, w czterech—piątego, w pięciu—szóstego.

W innych miastach jak w Świdnicy, w Namysłowie, Lublinie 2 burmistrzów wybierają z pośród Rady Starostowie, zaś w Widymow-

wie, w Brześciu kujawskim burmistrzów wybierają właściciele tych miast, natomiast w Brześciu nad Bugiem burmistrzów mianowali wielkorządowie.

Początkowo Radom Miejskim przewodniczyli wójtowie dziedziczni. Kiedy jednak rady poczęły się z pod przewagi wójtowskiej emancypować, na czele ich stają burmistrzowie, liczba których w różnych miastach była różna. W Krakowie i Sączu wszyscy Radni po kolei sprawowali urząd burmistrza, dla tego też w tych miastach co tygodnie zmieniali się burmistrzowie.

Urzędowanie rozpoczynał najstarszy wiekiem Radca. Ze wzrostem jednak agend, zwłaszcza, kiedy wiele spraw załatwianych przez wójta przejęła Rada w roku już 1521 każdy z radców przez 4 tygodnie, w późniejszych zaś czasach przez 6 tygodni musiał sprawować burmistrzowski urząd.

We Lwowie również burmistrzowie po kolei przez 4 tygodnie zarządzali miastem.

Jakie były kompetencje Rad Miejskich—ściśle tego określić nie można. Początkowo prawa Rady ograniczały się do nadzoru policyjnego nad utrzymaniem porządku w mieście, nad miarami wagami, cenami miodu, piwa i artykułów spożywczych. Do Rady również należała inicjatywa uchwalania wilkierzy. Kompetencje te jednak w każdym mieście były różne. W Solcu koło Bydgoszczy wójt dziedziczny wraz z wójtem powojnicjonalnych, kasztelanem i 2 Radcami rozsądza sprawy fałszywych miar i wag. W Brześciu do roku 1362 nie wolno było uchwałać Radzie wilkierzy (opłat) bez zgody wójta.

Po różnych sporach i procesach z wójtami ostatecznie doprowadziły Rady do tego, że im a nie wójtowi przysługiwało prawo rozstrzygania w sprawach handlu, miar i wag, nad czystością ulic i placów, nad moralnością w mieście, administracją majątkiem miejskim, prawo opieki nad sierotami, inicjatywa uchwalaniu wilkierzy. Przez

## Kilka szczerych Rad Sąsiedzkich.

—O—

Dobrze jest znać się na wszystkim,—wszystko umieć i rozumieć, praktycznie jednak, zdaniem moim jest, umieć mniej, ale dobrze. Bo nienet dobrze pracuje, kto dużo pracuje, ale ten—kto dobrze robotę swoją zna i dokładnie ją wykonuje. Złe jest, jeśli ktoś nie rozumie roboty, a innego pracę krytykuje. Stokroć gorzej jest — jeśli ten ktoś nie rozumiejąc się na pracy danej—złośliwie krytykuje pracę innego i to w celach konkurencyjnych.

Weźmy to na przykładzie:

Szanowny autor artykułu „Z życia samorządowego pow. bialskiego” ogłoszonego w Podlasiaku № 9 z dnia 4 marca 1923 r. zna się doskonale na perkaliku, flaneli i innych cająch, bo jest w tej dziedzinie fachowcem. Szlachetnie to z jego strony, że sklepik swój zwinął, bo nie chciał być paskierzem. Szkoda tylko, że po zwinieniu kramiku zamiast krytykować toalety dam i kostiumy panów na maskaradzie bialskiej (bo na tem się zna)

zaczął krytykować działalność samorządu powiatowego, na którym się nie zna i powiada, że Sejmik Włodawski nie „rozsądnie” rozchodzi pieniądze, bo wydaje „Ziemię Włodawską” a Sejmik Bialski dobrze szafuje groszem publicznym, bo nie wydaje własnego apolitycznego organu samorządowo-społecznego, a subsydiuje politycznego „Podlasiaka”. W tym miejscu zapomniał Szanowny autor, że do samorządu powiatowego nie wolno wprowadzać polityki.

Dalej tłumaczy swym liczny czytelnikom, że Sejmik Włodawski (zawsze ten Włodawski) źle szafuje groszem publicznym, bo koszty jego administracji wynoszą 110 milionów, a Sejmiku Bialskiego tylko 35 milionów. Gdyby tu Szanowny „znawca” uprzednio był zajrzał choć przez dziurkę od klucza do Sejmiku jednego i drugiego—narażałoby tyle urzędników w Bialskim Sejmiku, ilu ich jest w Sejmiku Włodawskim, a po przejrzeniu list płacy przekonałby się, że pensje pobierają urzędnicy jak w jednym tak w drugim Sejmiku jednakową, z tą tylko różnicą, że urzędnicy Sejmiku Bialskiego płacą za funt słoniny po 7000 Mk. pud kartofli po 1500 Mk., a Włodawscy

wykupno częściowe wójtostw również sprawy sądowe, kryminalne dostają się w ręce rady. Kiedy w roku 1364 lokuje się Skeniry na wzór Krakowa, to przywilej wyraźnie stwierdza, że kradzieże, przelania krwi, męzobójstwo, podpalanie, mają sędzić wójt, Rada i ławnicy. Zaś po całkowitem wykupnie wójtostw upływ Rady na sądownictwo bardziej się zwiększył. Rada stała się wyższą instancją, do której się apelowało od wyroków sądów ławniczych. Stopniowo zatem Rada stawała się rządem w mieście.

Śledząc pilnie rozwój samorządu miejskiego od najdawniejszych czasów, aż po dziś dzień przychodzimy do tego przekonania, że od samorządu miejskiego winniśmy i musimy wymagać więcej niż od samorządu wiejskiego, bo samorząd wiejski nie ma tak bogatej historii jaką się szczyści samorząd miejski. Przedewszystkiem, że wówczas kiedy miasta od chwili ich ustanowienia t. j. lokowania w swych przywilejach już miały zapewnione te lub inne kompetencje samorządzenia się u siebie, wówczas wieś nasza przyciśnięta ogólnomiędzynarodową niewolą — pańszczyzną, a więc pozbawiona woli wyjawiania swoich potrzeb i życzeń zmierzających ku lepszeniu, nie była w stanie i możliwości wyłonienia z pośród siebie jednostek, któreby potrafiły bronić i należycie urządzić te wieś.

To też dotychczasowa ustawa o Samorządzie Miejskim jest bardziej szeroka, bardziej rozszerzająca kompetencje gminy Miejskiej do zakresu działania, której przedewszystkiem należy:

1. Zarządzanie majątkiem;
2. Zakładanie i utrzymywanie miejskich dróg, mostów, ulic, placów, ogrodów, skwerów i t. d.
3. Zakładanie i utrzymywanie miejskich środków komunikacji;
4. Piecza nad urządzeniami, służącymi do utrzymania porządku i bezpieczeństwa publicznego;
5. Zakładanie i utrzymywanie urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych oraz służących do

zaopatrywania miasta w światło i siłę elektryczną;

6. Opieka nad ubogimi, tworzenie i utrzymywanie zakładów dobroczynnych;

7. Ochrona zdrowia publicznego, zakładanie i utrzymywanie szpitali i urządzeń sanitarnych;

8. Zakładanie i utrzymywanie rzeźni, hal i targowisk;

9. Apropozycja i dostarczanie ludności zdrowych i tanich mieszkań;

10. Popieranie miejscowego handlu przemysłu i rzemiosł oraz zakładanie instytucji krydytowych;

11. Piecza nad oświatą publiczną, zakładanie i utrzymywanie szkół, bibliotek, muzeów, teatrów i t. p.

12. Piecza nad obyczajnością i t. p.

Kompetencje te w większej lub mniejszej mierze dotyczą wszystkich miast, jakkolwiek Dekret dzieli miasta na wydzielone z powiatów t. j. miasta mające ponad 25,000 mieszkańców i są więcej samodzielne i miasta nie wydzielone z powiatów, nadzór nad którymi sprawuje Wydział Powiatowy.

Zarząd Miastem sprawuje Rada Miejska przez wyłoniony z siebie Magistrat t. j. ławników i burmistrza, jako przewodniczącego Rady.

Liczba Radnych i Członków Magistratu nie jest jednakowa dla wszystkich miast.

W miastach, mających mniej niż 5000 mieszkańców Rada Miejska składa się z 12 Radnych; W miastach do 25,000 mieszkańców — 24 Radnych;

W miastach powyżej 25,000 mieszkańców skład Rady powiększa się o 1 Radnego na każdych 2000 mieszkańców;

W Warszawie w skład Rady Miejskiej wchodzi 120 Radnych, w Łodzi 75. Liczba zaś ławników w każdym mieście wynosi 10% liczby Radnych.

Członkiem gminy są osoby, przynależne do

kupują słoninę po 12000 Mk., a pud kartofli po 3600 Mk.; dalej dowiedzialby się, że powiat Włodawski jest największym powiatem w Województwie Lubelskim, bo posiada 17 gmin o ogólnym obszarze 300 000 morgów, zaś powiat Bialski ma 13 gmin o obszarze 170 000 morgów. Po zbadaaniu tych danych przekonaby się, który z Sejmików bardziej wyszukuje pracę swych urzędników.

Przy tej okazji nie chcę być nieszczerym, a z całą życzliwością pragnę poudzielić Szanownego „znawcę samorządu”, że w budżetach wogóle kredyt pod nazwą „Koszty Administracji” składa się zawsze z dwóch różnych od siebie działów to: 1-o „Wydatki osobowe” czyli pensje urzędników i 2-o „wydatki rzeczowe” t. j. wszystkie koszty związane z działalnością danej instytucji, czy urzędu, naprz. Sejmiku. Że w „wydatkach rzeczowych” Sejmiku Włodawskiego figurują bardzo poważne pozycje to: 1-o „utrzymanie taboru 23200 000 Mk.” i 2-o „wydatki nieprzewidziane” czyli tak zwana rezerwa drożyniana — wobec przewidywanego spadku marki 16 milion., że takich pozycji budżet Bialski nie posiada.

Gdyby tu Szanowny „krytyk samorządu powiatowego” był choć trochę bodaj „erzac” samorządowcem, wiedziałby dobrze, że naprz. rolnik dziesięciomorgowy płaci na utrzymanie taboru Sejmiku Włodawskiego, aż 770 marek rocznie za to, że nie jest ciągnący na podwoje. Co więc jest lepsze zapytałby, czy zapłacić 770 marek podatku z morgi na rok, czy zamiast tego kilka razy do roku odbyć daleką podwodę?

Kończąc te kilka uwag, z racji skrytykowania przez Podlasiaka Sejmiku Włodawskiego, radzę na przyszłość Szanownemu autorowi, jako sprawozdawcy działalności Sejmiku Bialskiego, bliżej zapoznać się z samorządem, natomiast nie radzę krytykować czyjejś pracy — jeśli się jej samemu nie zna, bo czytając ogłoszony artykuł Szanownego autora, mimowoli przychodzi mi myśl bajka Kryłowa:

„Aj, Moska, znać ona silna!  
kol łajet na słona...!”

Wł. Zieliński.

Państwa Polskiego, zamieszkałe w gminie od 6 miesięcy.

Korzystania z przywilejów Miasta prawa wyborczego pozbawieni są:

1. Osoby pozostające pod kuratelą lub upadłością.

2. Osoby pozbawione praw na mocy wyroku sądowego;

3. Osoby utrzymujące szynki i domy publiczne.

Prawo wyborcze poza wymienionymi mają wszyscy obywatele bez różnicy płci.

Decret, który reguluje kompetencje miast, wprowadzonej w życie z dniem 4 lutego 1919 r. miał obowiązywać przez lat 3, Sejm jednak Ustawodawczy przedłużył moc prawną tymczasowego dekretu, a tym samym i kadencję Rady.

Obecny Sejm według zapowiedzi Pana Prezydenta Ministrów, ma w najbliższym czasie uchwalić stałą ustawę Samorządu Miejskiego.

To też przypuszczać należy, że wszystkie dotychczasowe niedomagania i bolączki miast w krótkim już czasie zostaną usunięte, a życie miast naszych potoczy się dalej już trybem normalnym.

Wł. Zieliński.

## Z minionych dni.

—o—

W powyższej rubryce będziemy umieszczać wypadki i zdarzenia zaszłe na terenie Włodawskiego powiatu. Znajdą tu pomieszczenie wspomnienia dawnych lat, opisy męczeństwa unitów bojów toczonych o niepodległość, wspomnienia historyczne miejscowości oraz przeżycia z czasów wielkiej wojny. Na początek umieszczamy wyjątki z książki wydanej przez ks. Józefa Pruszkowskiego p. t. „Martyrologium”.

Redakcja

### 5) Parafia Zboreże, (dusz 1,200)

Ks. Michał Horosiewicz, proboszcz parafii tej, prowadził wzorowo swoje owieczki i opierał się wprowadzeniu do cerkwi schizmatycznych przepisów i obrzędów. Za ten systematyczny opór i spełnianie obowiązków swoich w r. 1874 odsądzony został od probostwa, uwieziony w Lublinie, następnie wywieziony do Radomia, gdzie też w parę lat życie zakończył. Opatrzony św. Sakramentami kościoła, pozbawiony został katolickiego pogrzebu i po tygodniu dopiero, policja sama uprzątnęła zwłoki zmarłego męczennika-kapłana, a na wzgardę katolicyzmu i polskości, pogrzebała go jak poganina, wobec zrozpaczonej rodziny zmarłego.

## Życie samorządowe powiatu.

### Sprawozdanie z Wydziału Powiatowego.

Wydział Powiatowy odbył 119 posiedzenie w dniu 16 marca r. b., na którym ogółem rozpatrzył 67 spraw.

Miedzy innymi zdecydował:

1. Sprawozdanie Przewodniczącego z zakończenia likwidacji z powiatem Białskim z racji przyłączenia gminy Sławatycze przyjął do akceptacji wiadomości;

2. Celem uregulowania zaległości biurowych w kasie Sejmiku, zaangażować, w charakterze dijetarza, p. Prilla Wacława, na stanowisko buchaltera Sejmiku;

3. Byłemu kierownikowi Kasy Sejmiku p. Nowickiemu przyznać zwrot kosztów leczenia syna jego.

4. W celu poparcia kultury rolnej w powiecie, przyznać stypendjum bezwzględnie p. Tomaszowi Kołodziejowi, mieszkańcowi gminy Uścimów, na wyjazd do Danii na praktykę rolną w kwocie 300.000 mkp.

5. Pozostającej w nędzy wdowie po b. siostrze, przyznać doraźną pomoc w kwocie 100000 mkp.

6. Wobec tego, że drogi, zwłaszcza gruntowe, w naszym powiecie znajdują się w stanie bardzo złym, że kwoty w budżetach, jak Sejmiku tak i poszczególnych gmin przy obecnych warunkach

Po wywiezieniu ks. Michała Horosiewicza unicy nie wpuścili do plebanii popa, którego im Tur przywiózł. Tu rozpoczęła się smutna historia walki brutalnej siły z duchem Ludu, walka podobna do poprzednich, w której unicy nie ustępując ze stanowiska wyznania wiary św. i bohaterstwa, ponieśli ciężkie ofiary swojej pracy, zdrowia, wolności, wywiezienie od rodzin swoich w głąb Rosji.

Organy zdjął tu Arandarenko z kozakami i odwiózł je do Włodawy, obłożwszy parafję kontrybucją za opór.

Szczegółów męczeństwa tej parafji nie otrzymaliśmy.

### 6) Parafia Ostrów (dusz 2,500.)

Wielkim nieszczęściem dla parafjan ostrowskich był proboszcz ich dawny, Józef Takiel, który udając wiernego pasterza, wilkiem był podstępny dla swojej trzody, gotów sprzedać ją dla materialnych korzyści i rządowych względów. Przyjął on książki i schizmatyczny rytuał i nalegał na parafjan, żeby wyrzucili śpiewy polskie a wprowadzili śpiewy ruskie, gdyż język podług niego, chociaż nic nie stanowi u Boga i Bóg zarówno wysłuchuje ludzi w jakimkolwiek narzeczcu do niego się modlą, to jednak ponieważ Polacy modlą się i śpiewają w swoich kościołach po polsku, unicy powinni modlić się i śpiewać w swoich cerkwiach po rusku. Zresztą i papież nakazał unitom trzymać się ruskiego języka, a na księży unickich włożył obowiązek uczyć ich i ruskiego języka przestrzegając.

kach, są niewystarczające, postanowiono wobec zarządzenia Władz Centralnych zastosować w powiecie Włodawskim przymus świadczeń drogowych tak podwó, jak i pieszych.

Specjalny statut w tych sprawach zostanie w jednym z następnych numerów Ziemi Włodawskiej ogłoszony.

7. Pod względem opieki społecznej rozpatrzono i zdecydowano cały szereg spraw, między innymi w kierunku opieki nad dziećmi postanowiono przyjąć do sierocińca im. T. Kościuszki we Włodawie 35 chłopców, również takąż liczbę dziewczynek do sierocińca im. Kr. Jadwigi w Orłowie.

8. Przyjęto do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie delegacji do Władz Centralnych w sprawach nowych granic powiatu Włodawskiego.

9. Zatwierdzoną budżety gmin Sobibór, Opole, Turno i Hańsk.

10. Postanowiono zwolnić na własną prośbę pisarza gminy Włodawa, oraz zarządzić następujące zmiany personelu w gminach:

a) z gminy Hańsk przeniesiono pisarza p. Kurkusa na takież stanowisko do gminy Włodawa;

b) z gminy Sobibór p. Płatkiewicza, przeniesiono na takież stanowisko do gminy Opole;

c) do gminy Hańsk delegowano na stanowisko pisarza p. Mańkowskiego, referenta Starostwa Włodawskiego;

d) do gminy Sobibór zaangażowano p. Białkiewicza, dotychczasowego pisarza pow. Skierniewickiego.

## Z miast.

### Sprawy administracyjne.

Rada Miejska w Parczewie postanowiła pobrać tytułem opłat kancelaryjnych:

- od świadectwa zwierzęcego 3000 mk
- stanu majątkowego 10000 mk.
- „ wyciągu z ksiąg ludności 1000 mk.
- „ innych zaświadczeń 3000 mk.
- „ zaświadczenia tożsamości 1000 mk

### Sprawy ogólne.

Rada Miejska w Parczewie postanowiła darować plac pod budowę Sądu Pokoju uchwałała asygnować rządowi 2000000 mk na rozporządzenie budowy Sądu Pokoju

## Z gmin.

### Sprawy administracyjne.

Rada gminna w Woli Wereszczyńskiej postanowiła wybrać oglądczyk zwierząt dla każdej wsi przeznaczając im po 500 mk. od wydanego paszportu

Rada gminna w Sobiborze postanowiła zaściągnąć podatki w początku roku zakupić wagon soli i rozsprzedawać ludności.

Rada gminna pragnąc uchronić ściągnięte sumy przed zniżką walutową zapoczątkowała przedsiębiorstwo handlowe komunalne. Uchwała Rady jest rozsądną gdyż kapitał włożony w kupno soli nie będzie tracił na wartości, zaś z drugiej strony ludność będzie posiadała artykuł pierwszej potrzeby na miejscu i po cenach tańszych, bo kupiony w hurcie

Tym sposobem łatwo przyszło odstępcy wprowadzić do cerkwi język ruski, a wyrzucić modlitwy w polskim języku śpiewane. Lud ciemny słuchał probośzcza, modlił się i śpiewał, jak on chciał, nie domyślając się zdrady, nie bronili też wyniesienia z cerkwi organu.

Gdy w końcu 1873 roku zapowiedział Takiel, że z nowym rokiem wszystkie nowości łacińskie wyrzuci z obrzędów i liturgii unickiej, że już nie będzie przenosił mszału, nie będzie używał monstancji w czasie odpustów i procesji, ani dzwonek etc. parafianie teraz dopiero zrozumieli podstęp i chytrłość Takiela, otworzyły się im oczy ducha, nazwali go Judaszem, co się zaprzedał rządowi, i wilkiem, co chce im świętą wiarę wydrzeć, a ich rozszarpać. Zaraz też z płaczem opuścili cerkiew swoją, wrócili napowrót do swoich paciorków, różańców, wyrzuczonych śpiewów polskich, i oddał wszyscy obłąkać poczęli świątynie katolickie, cisnąć się do Sakramentów, słuchać pilnie nauk i katechizmu Kościoła świętego.

W miesiącu grudniu 1874 roku, parafianie ostrowscy, sprzykrzywszy sobie żarty i naśmiewanie się popa, że on i bez parafian potrafi być probośzczem w Ostrowie, zebrali się na probośztwo i z plebanji wyrzucili odszczepienca z jego rzeczami i zamknąwszy cerkiew, strzegli ją tłumnie przez tydzień cały. Tur lekając się powtórzenia krwawych scen i oporu ludu, jakie miały miejsce w innych parafiach, udał że na to nie zwraca uwagi swojej i parafianie po tygodniu pilnego strzeżenia cerkwi rozeszli się do domów.

15 grudnia przybył Tur do Ostrowia i zwoławszy parafian, przekonywał ich począł łagodnie, że te zmiany w cerkwi, dla których oni wy-

rzucili popa Takiela, jak psa z mieszkania i cerkwi, muszą być koniecznie wprowadzone, bo one są dalszym ciągiem oczyszczenia unickiej cerkwi ze zwyczajów polskich i łacińskich, że przez to cerkiew unicka nie przestanie być tą samą cerkwią, jak i oni będą zawsze unitami prawdziwymi.

— „Panie Naczelniku odpowiedzieli unicy, dotychczas słuchaliśmy was, bo byliśmy jak głupi, nie wiedzieliśmy czego od nas chcecie. Mówiliście nam z Takielom, oddajcie organy, bo to polskie i że więcej od nas nic nie zechcecie. Usłuchaliśmy was i dla spokojności oddaliśmy wam organy nasze. Później powiedzieliście wyrzucić jeszcze śpiewy polskie, bo to nie wasze, zaprzestaliśmy i religijnych śpiewów i wyrzucić pozwoliliśmy z cerkwi polskie nabożne książki. Kazaliśmy dalej, usunąć z cerkwi naszej kazania polskie, a wprowadzić ruskie, przystaliśmy i na to, a chociaż nie rozumieliśmy mowy ruskiej, słuchaliśmy jednak waszych nauk. Teraz nam głosicie, że już nie będziemy mieli monstancji, procesji, śpiewów nabożnych, świąt dawnych, dawnego używania mszału, dzwonek, procesji i każecie usuwać nasze ołtarze z cerkwi, a wnosić wasze prestory, na to już my przystać nie możemy, już wiemy, czego od nas chcecie. Popa waszego sobie weźcie, on nie nasz i do cerkwi naszej więcej go nie wpuszczymy. Powiadacie, że w cerkwi naszej wszystko polskie. A gdzie jest boskie? Toć my w cerkwi nie Polskę ani Polaków czcimy, ale Boga. Toć i my nie żydzi jesteśmy, tylko Polacy żyjemy i pracujemy na ziemi polskiej i po polsku modlić się chcemy jak i ojcowie nasi”.

(d. c. n.)



Rada gminna w Sławatyczach postanowiła zamówić projekt na budowę budynku Urzędu gminnego.

Barczo rozsądziel Czem prędej weźmie się do budowy tem wypadnie taniej. Sądymy że gmina Sławatycze nie pozostanie w tyle za innymi gminami, które właśnie tego roku zabierają się do budowy własnych gmachów i w ciągu bieżącego roku skończą budowę.

### Sprawy drogowe.

Rada gminna w Woli Wereszczyńskiej dowiedziawszy się, że właściciele sąsiadujących z drogą gruntów, drogę Wola Wereszczyńska—Urszulin zaorali i nadali kierunek powyższej drogi przez bagna—polecili wójtowi i komisji drogowej udać się na miejsce, sprawę zbadać a winnych pociągnąć do odpowiedzialności.

Barczo słusznie. Względnie Rada a względnie komisja drogowa tejez, winna się zająć oznaczeniem szerokości i kierunku dróg w gminie ustalając sieć dróg gminnych.

### Sprawy podwodowe.

Zebrańie gminne w Opolu postanowiło wydzierżawić stojkę gminną za wynagrodzeniem 2 funty zboża z morgi. Do obowiązków dzierżawcy należy dostarczanie podwód dla urzędników państwowych i komunalnych i policji do wożenia pocztą z Włodawy 3 razy tygodniowo, oraz dostarczanie każdemu z nauczycieli po jednej podwodzie raz na miesiąc do Włodawy.

Zebrańie gminne w Hańsku postanowiło wydzierżawić stojkę gminną za wynagrodzeniem 2 f. zboża z morgi. Do obowiązków dzierżawcy stojki należy dostarczać podwoły dla urzędników państwowych i komunalnych, upoważnionych do korzystania z tychże dla policji w wyjazdach służbowych, dla nauczycieli każdemu po jednej furgamce miesięcznie do Włodawy, zwiezienie drzewa do opalu Urzędu gminnego oraz posyłanie 3 razy tygodniowo posłańca po pocztę do Włodawy.

### Sprawy ogólne.

Rada gminna w Woli Wereszczyńskiej postanowiła asygnować na budowę pomnika ks. Brzózki 20000 Mk.

Rada gminna postanowiła zaprenumerować dla każdego z sołtysów po jednym egzemplarzu Ziemi Włodawskiej.

Byle tylko sołtysi dawali gazetę do czytania i innym mieszkańcom wioski.

Taż Rada gminna postanowiła zarządzić, aby bytło samopas nie włoczyło się po osadzie a nieostających się do wydanych przepisów polecić wójtowi karać.

Rada widocznie pragnie ukrócić zakorzeniony zwyczaj, że właściciele bydła puszczają je samopas, aby mogło się pożywić w dzień targowe skubając siano lub słomę z fur będących na targu. Zwyczaj to może i dla właścicieli bydła praktyczny, gdyż zmniejsza koszt utrzymania bydła ale jako bardzo azjatycki nie powinien być tolerowany i dobrze uczyniła Rada pociągając do odpowiedzialności przemysłowych hodowców.

Dobrzeby jednak było ten przepis zastosować i do właścicieli nierogacizny którzy również wygodnym zwyczajem puszczają świnię na szukanie żeru po mieście.

## Wiadomości polityczne.

### SPRAWY WEWNĘTRZNE.

Ostatnie dwa tygodnie przed zakończeniem sesji zimowej tak Sejm jak i Senat poświęcały pracę swoją dziełu naprawy Skarbu.

Przyjęto cały szereg nowych ustaw podatkowych jak:

Ustawę upoważniającą Rząd do podwyższenia podatków monopolowych od alkoholu i cukru w miarę spadku waluty.

Ustawę o podwyższeniu opłat stemplowych i skarbowych od podań, oraz Ustawę o podwyższeniu podatku od spadku i darowizn, wreszcie Ustawę o podatku przemysłowym. Wszystkie powyższe uchwalone Ustawy niewątpliwie podniosą bardzo dodatnio dochody Skarbu Państwa, tem samem zaś zmniejszą konieczność drukowania coraz to większej ilości banknotów. W ten sposób stabilizacja marki polskiej jest już kwestją najbliższych kilku miesięcy.

W dzień 25-go marca r. b. cała Polska obchodziła uroczystość uznania granic wschodnich Rzeczypospolitej Polskiej przez Radę Ambasadorów w Paryżu Konferencja Ambasadorów w Paryżu w sprawie uznania granic polski odbyła w dniu 15-go marca r. b. postanowiła:

Uznać jako granice:

I z Rosją linię wyznaczoną i wytyczoną po dzień 23-ci listopada 1922 roku, na zasadzie traktatu Ryskiego zawartego pomiędzy Polską a Rosją.

II z Litwą linię wytyczoną rezolucją Rady Ligi Narodów dnia 3-go lutego r. b.

po III. przyznać Polsce pełne prawa suwerenne nad Galicją Wschodnią, z tem zastrzeżeniem, że Polska przyjmuje część ciężarów i zobowiązań obciążających Państwa, którym przekazane zostało terytorjum po byłej Monarchji Austro-jacko-Węgierskiej.

Decyzja powyższa ma dla narodu polskiego i Państwa olbrzymie znaczenie.

Polska stała się najpoważniejszym Mocarstwem środkowej Europy, z którą nawet najzaciętsi wrogowie liczyć się muszą.

Ukraina Petruszewiczów na ziemiach polskich została raz na zawsze zlikwidowana.

W dzień 3-go maja b. r. Warszawa witać będzie w murach swoich bardzo dostojnego gościa.

Oto Marszałek Francji Foch, któremu świat zawdzięcza uwolnienie go od pruskiej zmary, a Polska we lwiej części swoją niepodległość, zawiata do stolicy Polski, będzie to jeden z najbarziej radosnych dni, jakieśmy w ostatnich latach przeżywali.

W związku z uznaniem granic wschodnich, marka polska wykozała znaczną wyższkę w ubiegłym tygodniu, równocześnie zaznaczył się pewien spadek cen zboża i towarów kolonialnych.

## SPRAWY ZAGRANICZNE.

W Londynie rozpatruje konferencja rzeczoznawców, projekt układu pokojowego z Turcją, zaproponowany Mocarstwom sprzymierzonym przez Rząd Angory. Jest nadzieja, że traktat pokojowy w niedługim czasie zostanie podpisany.

W Niemczech wykryto spisek nacjonalistyczny, który miał na celu zamach stanu w dzień 31-go marca r. b. i podjęcie czynnej walki partyzanckiej z Francją w Zagłębiu Ruhry.

Na czele spisku stał Generał Lundendorff i socjalista narodowy Hitler. Sprawa ta wywołała w kołach republikańskich wielkie zaniepokojenie, gdyż groźba wojny domowej w Niemczech mimo wykrycia spisku dotychczas jeszcze nie minęła.

W Moskwie toczył się sensacyjny proces przeciwko biskupowi Ciepłakowi i kilkunastu księżom katolickim, oskarżonym, o opór przeciw grabieży kosztowności kościelnych przez Rząd sowiecki.

Proces ten, który obok innych niecnych barbarzyństw Rządu sowieckiego, stanowi jeszcze jeden dokument jego hańby, wobec całego cywilizowanego świata wywołał bardzo żywe echo w polskim parlamencie. Sejmowa Komisja Zagraniczna uchwaliła wnieść na plenum Sejmu rezolucję wzywającą Rząd do przedsięwzięcia jaknajenergiczniejszych kroków, celem zwolnienia uwięzionych ofiar, z rąk moskiewskich śpiących.

## Rezolucja i uchwała Rady Ambasadorów

Na posiedzeniu Sejmu w dniu 16 b. m. premier, jen. Sikurski odczytał autoryzowane tłumaczenie rezolucji i uchwały rady ambasadorów w sprawie granic wschodnich. Treść tych doniosłych dokumentów jest następująca:

„Imperjum Brytyjskie, Francja, Włochy i Japonia, które wraz ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki, jako główne mocarstwa sprzymierzone i stowarzyszone podpisały traktat pokojowy w Wersalu, postanowili z uwagi na to:

„że na podstawie artykułu 87 alinea III wspomnianego traktatu powołane są do ustalenia granic Polski, które nie zostały wyszczególnione w tym traktacie,

że rząd polski zwrócił się 15 lutego 1923 r. do konferencji ambasadorów z prośbą, aby mocarstw w niej reprezentowane zrobiły użytek z spraw, przyznanych im we wspomnianym artykule,

że ze swej strony rząd litewski objawił był już w swej nocy z 18 listopada 1922 r. chęć, aby wzmiankowane mocarstwa zrobiły użytek, ze wspomnianych praw,

że na zasadzie artykułu 91 traktatu pokojowego w St. Germain Austria zrzekła się na rzecz głównych mocarstw sprzymierzonych i stowarzyszonych wszystkich swych praw i tytułów do terytoriów, które należały uprzednio do b. monarchii austro-węgierskiej, a które, znajdując się poza nowymi granicami, wyszczególnionymi w artykule 27 wzmiankowanego traktatu, nie są obecnie przedmiotem żadnego innego przedziału,

że Polska uznaje, iż warunki etnograficzne wymagają odnośnie do wschodniej części Galicji ustroju samorządowego,

że traktat, zawarty 28 czerwca 1919 r. między głównymi mocarstwami sprzymierzonymi i stowarzyszonymi a Polską, przewidywał dla wszystkich terytoriów, podlegających suwerenności polskiej, specjalne gwarancje na rzecz mniejszości rasowych, językowych czy wyznaniowych,

że odnośnie do swej granicy z Rosją, Polska zniosła się bezpośrednio z tem państwem, aby oznaczyć bieg tej granicy,

że odnośnie do granicy polsko-litewskiej należy uwzględnić istniejące stan rzeczy, wynikające w szczególności z rezolucji rady Ligi narodów z d. 3 lutego 1923 r.

Mocarstwa postanowiły zlecić konferencji ambasadorów uregulowanie tej sprawy.

Wskutek tego konferencja ambasadorów postanowiła:

po pierwsze: uznać jako granicę Polski:

1-o z Rosją, linię wyznaczoną i wytyczoną p. dn. 23 listopada 1923 r. na zasadzie wzajemnego porozumienia i na odpowiedzialność obu państw;

2-o z Litwą, linię podaną poniżej (linii tej dotychczas pos. Zamoyski rządowi nie zakomunikował). Wyznaczenie tej linii na terenie pozostawia się obu zainteresowanym rządom, które będą miały pełną swobodę poczynienia za obopólną zgodą poprawek w szczególności, jakie uznaliby na miejscu za niezbędne.

Po wtóre: przyznać Polsce, która to przyjmuje, pełne prawa suwerenności nad terytoriami pomiędzy wyżej wymienionymi granicami, a innymi granicami terytorium polskiego, z zastrzeżeniem postanowień traktatu pokojowego w St. Germain en Laye, dotyczących ciężarów i zobowiązań, obciążających państwa, którym przekazane zostało terytorium po b. monarchii austro-węgierskiej”.

Sporządzono w Paryżu, d. 15 marca 1923 r.

Podpisali: (—) Phibs, Poincaré, Avezzana, Matsuda”.

## Kronika.

## Z teatru

Z przyjemnością notujemy fakt, że nasi miłośnicy sceny wystąpili z nowym programem.

W dniu 17 i 18 marca odegrano dwie jednoktówki: „Broń Niewieścia” i „rozkaz Pana Kapitana”.

W Broni „Niewieścia” p. J. Górnicka grała swą rolę dobrze, stanowiąc z p. Mańkowskim w całości zgraną parę.

Pan Mańkowski troszkę się męczył w „Rozkazie Pana Kapitana”, gdyż partnerzy jego...

Ale będzie lepiej, tylko więcej przygotowania. A publiczność nasza, oziębiała gdy chodzi o teatr we Włodawie, w pierwszym dniu przybyła nielicznie, choć grano na cel czytelnicy dla żołnierzy garnizonu Włodawy.

Jednak rozruszanie publiczności naszej jak i zachycenie jej zależne jest tylko od zespołu miłośników sceny. Byle tylko częściej grać.

Od czasu do czasu pamiętają o Włodawie i prawdziwi artyści.

To też 23 marca przyjechał mały lecz dobry zespół artystów śpiewaków z p. Godlewską na

czele, z wybornym i obfitym programem wyjątków operowych.

Doznali jednak niepowodzenia, gdyż w tym samym dniu odbywał się wiec Tow. Rozwój.

Mogła publiczność z wieceu przybyć do teatru, co wyszłoby na zdrowie, gdyż humor po namietnościach wiecowych dobrze robi.

Niech żałują ci co nie byli w teatrze, pomijając sposobność usłyszenia świetnych wykonawców.

A we Włodawie to okazała niebywała.

### Wiec Tow. Rozwój.

Dn. 24 marca w sali kasyna urzędniczego, przy licznie zgromadzonej publiczności, p. Chamec wygłosił odczyt na temat Odzyskanie Polski, w którym poruszył wszystkie bolączki stosunków naszych z żydami, w różnych dzielnicach życia narodowego.

Po odczycie p. Chamec zwrócił się do zebranych, by dla utworzenia we Włodawie oddziału Tow. Rozwój, zapisywali się na członków. Wielu też z pośród zebranych zapisało się na członków, kupując zarazem cegiełki na walkę z żydostwem na kresach.

### Uroczystość ustalenia granic.

Przyznanie i ustalenie granic Polski Włodawa, choć może już ostatnie miasto w Polsce, uczciła w dn. 25 marca, tak radosny dla całej Polski fakt, uroczystym nabożeństwem i wspaniałym pochodem zakończonym defiladą wojskową. Po odprawieniu sumy i wygłoszeniu podniesłego kazania, przez ks. dziekana Mioduszeńskiego, ruszył od kościoła w stronę Rynku olbrzymi pochód w następującym porządku: pierwsza młodzież szkolna, tuż straż ogniowa o dziarskim wyglądzie i sprawnym szyku, dalej przedstawiciele instytucji i urzędnicy z p. Starostą na czele Rada m. Włodawy ze sztandarem.

Zamykał pochód oddział strzelców konnych z artylerją w pełnym rynsztunku bojowym.

Dwie orkiestry wojskowe grały na przemian podczas pochodu. Na Rynku pochód się zatrzymał, a z balkonu Magistratu p. Gliszczyński wygłosił mowę, w której z uczuciem i mocnym podkreśleniem zobrazował naszą walkę o granice Polski.

Po odegraniu Roty pochód ruszył dalej ulicami miasta, zatrzymując się na ulicy Kościelnej gdzie z balkonu Magistratu p. Zielińskich, barwnie i głośno przystrojonego, przemówił do pochodu p. Pierzchlewski, kładąc w swem przemówieniu silny nacisk na pracę i zgodę w społeczeństwie, oraz utrzymania silnego wojska jako warunków zachowanie granic Polski w całości.

Na zakończenie orkiestra odegrała hymn Jeszcze Polska, zaś defilada wojskowa zakończyła uroczysty pochód.

Korzystając z okazji uroczystości, grono pań pod kierownictwem p. Zielińskiej kwestowało na cel wzniesienia pomnika Kościuszcze.

### Sprzedaż znaczka

Na zebraniu organizacyjnym Komitetu Obchodu Uroczystości zatwierdzenia granic Wschodnich

dnich wyłoniony został komitet budowy pomnika Tadeusza Kościuszki we Włodawie, który to komitet zainicjował sprzedaż znaczka na ulicach Włodawy w dniu Obchodu t. j. 25 marca r. b.

Zorganizowana zbiórka przez p. Zielińską wykazała następujący rezultat:

P. Janina Górnicka zebrała Mk. 119.605, p. Kinerowa z p. Janczewską 101.210 mk., p. Gellesowa z p. Górnicką 94.860 mk., p. Pusztankiewiczówna z p. Rychterówną 92.055 mk., p. Zielińska z p. Kadłubowską 86.380 mk., p. Basia Kinerówna z Irką Pierzchlewską 18.826 mk. Ogółem zebrano na zapoczątkowanie budowy pomnika Kościuszki we Włodawie mk. 512.936.

Nie wielka to jest wprawdzie suma, mamy jednak nadzieję, że na tak wzniosły cel, jak ufundowanie pomnika T. Kościuszki liczni ofiarodawcy pospieszą z datkami, w tym też celu Redakcja Ziemi Włodawskiej otwiera listę składek, nadmienając że pomnik Kościuszki ma stanąć na miejscu pomnika zbudowanego przez Rosjan na pamiątkę bytności we Włodawie Cera Mikołaja II.

Nie szczędźcie, Czytelnicy swych ofiar!

### Poświęcenie kamienia węgielnego.

W dniu 26 marca r. b. we Włodawie odbyło się uroczyste poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę domu mieszkalnego dla Urzędników Ministerstwa Skarbu.

Poświęcenia dokonał ks. Leszek przylicznie zgromadzonych urzędników wszystkich dykasterji. Akt erekcyjny opatrzone podpisami uczestników, został zamurowany w cokole budującego się domu.

Z przyjemnością zaznaczamy, że we Włodawie naraz rozpoczęto budowę aż 18 kamienic w różnych dzielnicach miasta.

Jest to jedyny środek na zaspokojenie głodu mieszkaniowego.

### Ofiara na T-wo Ziem Wschodnich.

Liczni zebrani urzędnicy wszystkich dykasterji z dnia 26-go marca r. b. przy wspólnej biesiadzie po dokonaniu akcie poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę domu urzędniczego we Włodawie, złożyli na ręce p. Starosty 308.000 mk. na rzecz T-wo Ziem Wschodnich zadaniem, którego jest krzewienie oświaty i kultury na Ziemach Wschodnich.

### Wypadki

Dnia 19 na szkole Chojnickiego Hipolita we Włodawie dokonano kradzieży z włamaniem; skradziono skór wyprawion, na sumę 3.000.000 mk. Sprawcy: Sygnet Stanisław i Golec Stanisław zostali ujęci i towar skradziony odebrano.

W nocy z 19 na 20 w pobliżu stacji kol. Ruda Opalin na terenie gm. Sobibór dwóch bandytów uzbrojonych w rewolwery i karabin dokonało napadu rabunkowego na przechodzących mieszkańców Chelma Mordkę i Sruła braci Guzów; zrabowali 1.500.000 Mk., i zegarek czarny. Przypuszczalnie sprawcy ujęci.

Dnia 22 w lesie w pobliżu wsi Równy, gm. Horodyszcze znaleziono zwłoki noworodka z oznakami uduszenia. Sprawczynię (matkę) ujęto.



### Pożar

Sejmik Powiatowy we wsi Orchówek utrzymuje własnym kosztem sierociniec dla dziewcząt im. Kr. Jadwigi, przy którym prowadzi gospodarstwo rolne. W dniu 20 marca r. b. rozpoczął młóć zboże. Niegodnie oczy sąsiadów nie mogły znieść tego, że sieroty mają własny chleb i na trakcie młocki w nocy z 21 na 22 marca między godziną 2 a 3 rano nieczna ręka zbrodniarza podłóżyła ogień pod niedomłóconą stertę. Spaliło się sierota około 15 metrów żyta ku uciesze niektórych mieszkańców Orchówka.

A wszak są tam sieroty i ich pochodzenia...

Dowiadujemy się, że policja jest na tropie zbrodniarza.

## Wiadomości bieżące.

### Projekt ograniczenia liczby świąt

Ministerstwo Pracy opracowuje projekt ustawy o świątach. Ustawa ta ma się rozciągać na wszystkie gałęzie pracy, z wyjątkiem rolnictwa i ma ograniczyć dotychczasową ilość dni świątecznych w roku z 20 na 13. Z tych 13 świąt dzień Nowego Roku, 3 maja, Boże Ciało, pierwszy dzień Bożego Narodzenia, pierwszy dzień Wielkiejnocy, i Zielonych świąt mają być uważane za specjalnie uroczyste, co do pozostałych świąt obowiązują mają te same przepisy, co w niedzielę.

### Kogo zwolniono od ćwiczeń wojskowych.

W ubiegłym tygodniu zapadała ostatnia decyzja w sprawie udzielania zwolnień i ulg dla rezerwistów rocznika 1895—1897, powołanych w r. bieżącym na 8 tygodniowe ćwiczenia wojskowe.

Według tej decyzji, a zgodnie z rozporządzeniem Rady Obrony Państwa z dn. 3 lipca 1920 r. rezerwiści rocznika 1895, 6 i 7, którzy poza poborem zaciągnęli się dobrowolnie w szeregi byłej Armji Ochotniczej w roku 1920, zostali w roku bieżącym zwolnieni od ćwiczeń całkowicie.

Zwolnienia te nie dotyczą ani rejestracji, ani zbiórek kontrolnych, do których obowiązani są stawić się wszyscy, urodzeni w latach 1883—1899.

### Kary za zwłokę w opłacie podatków

W najbliższych dniach zostanie ogłoszona w dzienniku ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, uchwalona już przez ciała prawodawcze ustawa o Karach za zwłokę, oraz kosztach egzekucyjnych.

Przewidziane w tej ustawie kary za zwłokę są dość wysokie, wynoszą bowiem 10 proc. miesięcznie od zaległej sumy.

Kto więc z winy własnej nie uścił w przepisany termin zaległych należności skarbowych, wraz z ewentualnymi dodatkami aomicznymi, ten, począwszy od 15 dnia po upływie terminu płatności, prócz zaległej sumy płacić będzie 10 procentowe kary za zwłokę w stosunku miesięcznym.

Przymusowe ściąganie zaległości spowoduje dla opieszalszych płatników wysokie kary, a mianowicie: 1) 1 proc. sumy zaległej za pisemne wezwanie (upomnienie) płatnika do zapłaty zaległości.

2) 5 proc. sumy zaległej za każdą czynność organu egzekucyjnego, dokonana u płatnika w celu przymusowego ściągnięcia zaległości.

### Obcokrajowcy opuszczają Polskę 15 kwietnia b. r.

Władze administracyjne poczyniły już wszelkie rozporządzenia, mające na celu wykonanie znanego okólnika M. S. W sprawie wysiedlenia obcokrajowców. Okólnik ten, jak wiadomo przewiduje dla pewnej kategorii obcokrajowców ostatni termin wyjazdu z Polski, oznaczony na dzień 15 kwietnia b. r. Sprawa przymusowego wysiedlenia obcokrajowców wspomnianej kategorii stanie się aktualną dopiero po upływie tego terminu.

W związku z powyższym dowiadujemy się, że w środę dnia 21 b. m. odbędzie się w Warszawie Zjazd Kierowników Wydziałów bezpieczeństwa, na którym otrzymają oni szczegółowe instrukcje w sprawie wykonania ostatecznego okólnika M. S. Wewnętrznych.

W ten sposób dziesiątki tysięcy żydów z Rosji opuści Polskę.

### O Państwowych znakach granicznych

Ministerstwo Robót Publicznych opracowało ustawę o państwowych znakach granicznych, porozmieszczanych na granicach Państwa. Ustawa przewiduje między innymi obowiązek właścicieli gruntów do zezwalania na wbijanie i konserwowanie owych słupów.

### Nie kupować dolarów.

Jak stwierdzono w obiegu znajduje się mnóstwo fałszywych dolarów, tak mistrzowsko podrobionych, że tylko znawcy mogą je po długim badaniu odróżnić od prawdziwych.

### Zbierajcie i uprawiajcie rośliny lecznicze.

Instruktor ogrodniczo-pszczelny Centralnego Związku Kółek Rolniczych podaje do wiadomości wszystkim, pragnącym się zająć zbiorami roślin leśkich, że jest zapotrzebowanie na większą ilość następujących roślin: widla, kwiat lipowy, sporysz, kminek, kolender, rumanek, anyż, roszciska okrąglistą i inne na żuczki maiki (kantarydy).

Tow. Akc. R. Barcikowski w Poznaniu—Oddział w Lublinie, Foksal 18 m. 15 potrzebuje dużych ilości wymienionych roślin leczniczych, za które zobowiązuje się płacić jak najwyższe ceny lub też dostarczyć po cenach konkurencyjnych nawozy sztuczne. Prócz tego wiele innych firm, a między innymi i S.-ka Akc. „Handlu” w Warszawie — ul. Chłódna 43 zakupuje rośliny aptekarskie.

Wobec tego, że zbyt jest zapewniony, a ceny bardzo wysokie, Instruktorat ze wszelkich miar poleca zarówno zbiór, jak i uprawę roślin aptekarskich.

### Baczności! nie wyzywać się książeczek oszczędnościowych

Na terenie byłej Kongresówki znajdowało się przed wojną dość dużo Kas oszczędności. W Ka-

sach tych lokowali swoje oszczędności Polacy. Rosjanie uciekając z Królestwa, wywieźli wszystkie archiwa i pieniądze tych Kas. Ludzie którzy w nich składali oszczędności, pozostali tylko z książeczkami, wydanymi im przez te Kasy. Ilość tych ludzi jest bardzo znaczna, bo Książeczek wkładowych wydały te Kasy 260.000.

W ostatnich czasach żydzi zaczęli się zgłaszać do posiadaczy tych książeczek oszczędności i wykupywać je, ofiarując właścicielom śmiesznie niskie ceny. Wszystkim więc, którzy te książeczki posiadają, radzimy, by ich nie sprzedawali, albowiem wedle wiadomości z Moskwy, Rząd sowiecki zgadza się uznać i wypłacić wkłady na jakie te książeczki opiewają i decyduje się płacić po kilka tysięcy marek polskich za rubla.

## Życie gospodarcze

W ostatnim tygodniu przed świętami notowano na giełdzie Warszawskiej następujące ceny:

|                     |            |
|---------------------|------------|
| 1 funt angielski.   | 85,000 Mk. |
| 1 dolar amerykański | 44,000 .   |
| 1 frank francuski   | 2,625 .    |
| 1 frank szwajcarski | 7,900 .    |
| 1 marka niemiecka   | 2,1 .      |
| 1 korona czeska     | 1,290 .    |
| 1 korona austriacka | 62 .       |

### Ceny płodów rolnych:

|                     |          |
|---------------------|----------|
| Żyto 1 pud          | 27,000 . |
| Pszenica 1 pud      | 35,000 . |
| Jęczmień 1 pud      | 25,000 . |
| Owies 1 pud         | 25,000 . |
| Groch jadalny 1 pud | 26,000 . |

### Metale:

|                            |          |
|----------------------------|----------|
| Za rubla złotego           | 19,401 . |
| Za markę złotą             | 8,983 .  |
| Za złotą Koronę austriacką | 7,640 .  |
| Za gram czystego Kruścica  | 25,066 . |

## Od naszych korespondentów.

### Ze Sławatycz.

Z chwilą objęcia administracji przez powiat Włodawski gminy Sławatycze, porządek na każdym kroku zaczyna przybierać o wiele lepszy obrót, a także dał się zauważyć szczególniejszy postęp władz administracyjnych gm. Sławatycze.

Z chwilą nastania nowego Komendanta policji w Sławatyczach ład, porządek, zaprowadzony lepszy niż dotychczas był; mianowicie łopnieje stopniowo przez ilość wyszynków wódki potajemnych, zmniejszając się do pewnego stopnia waleśniania się po ulicach wieczorami niesfornych gości zakłócających spokój. Spodziewamy się nadal coraz, to do lepszego ładu i porządku. Jak powiada przysłowie, że nie odrazu Kraków zbudowano, to też dzięki Bogu, że idzie coraz to ku lepszemu.

Prosimy Szanowny Zarząd o zamieszczenie, o ile można, naszych choć garstkę wiadomości z życia Sławatycz, prosząc jednocześnie wybaczyć, że tak bażgrzemy nie stylistycznie, ale trudno, jak kto może, tak wypowiada swoje myśli, gdyż wychodzimy z założenia, że wartość stanowi, nie forma, lecz treść. Prosimy o poprawienie błędów w naszym piśmie.

S. P.

## Dział urzędowy.

STAROSTWO WŁODAWSKIE

Włodawa, dn. 14 marca 1923 r.

L: 5131/Vet.

Przedmiot: Wystawa pasteurowa w Strassburgu

Do  
Redakcji „Ziemi Włodawskiej”  
we Włodawie.

Szanowny Panie Redaktorze.

Załączając odpis pisma p. Wojewody Lubelskiego z dnia 2 marca b. r. L: 2541/VI, uprzejmie proszę o poruszenie tej sprawy w organie, redagowanym przez Sz. Pana

Za Starostę: (Podpis nieczytelny).

MINISTERSTWO

Odpis z Odpisu.

Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych

Nr 296—W. I.

Warszawa, dnia 8 lutego 1923 r.

Do  
Pana Wojewody  
w Lublinie.

Komitet obchodów ku uczczeniu setnej rocznicy urodzin Pasteura urządził w miesiącu lipcu br. wystawę Pasteurowską w Strassburgu. Zarząd Polskiego Towarzystwa Lekarzy Weterynaryjnych na posiedzeniu odbytem dn. 4 b.m. uchwalił obślaść te wystawę dorobkiem polskiego piśmiennictwa, weterynaryjnego i zwrócił się do Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych z prośbą o zebranie za pośrednictwem Urzędów Wojewódzkich potrzebnego materiału.

Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych prosi Pana Wojewodę, aby zechciał zarządzić za pośrednictwem wojewódzkiego Inspektora weter. względnie powiatowych lekarzy weterynaryjnych przy Starostwach, zebranie oryginalnych prac (dwie, broszur, monografii, rozpraw, podręczników naukowych i t. p.) polskich autorów z dziedziny weterynarii bez względu na język, w jakim zostały wydane, znajdujących się w posiadaniu bądź to lekarzy weterynaryjnych, bądź też innych osób (posiadaczy bibliotek) i przesłanie zebranego materiału wraz z wykazem (spisem) do Ministerstwa Rolnictwa i D. P. na ręce przewodniczącego komitetu dla obślania wystawy Pasteurowskiej w Strassburgu p. Teofila Holskiego, Naczelnika Wydziału Organizacyjno-Organicznego. Materiał zebrany przesłany zostanie do Strassburga wraz z bibliografią polskiego piśmiennictwa w zakresie weterynarii, której opracowaniem i wydaniem zajmie się wspomniany komitet.

W wykazie czyli spisie prac, należy uwidocznić 1) numer porządkowy ewentualny Nr. (biblioteczny) dzieła, jego tytuł, imię i nazwisko autora i obecnego posiadacza, oraz ilość tomów stanowiących całość. W uwadze wykazu należy podać, czy posiadacz życzy sobie zwrotu dziełka, czy też nie.

Ze względu na krótki stosunkowo czas, jaki nas dzieli od terminu wystawy, uprasza się Pana Wojewodę o możliwie śpieszne załatwienie tej

sprawy, tak, aby zebrany materiał wystawowy najpóźniej w kwietniu znalazł się już w posiadaniu komitetu.

Za Kierownika Ministerstwa (podpis nieczytelny).  
wz. Dyrektora Departamentu

STAROSTWO WŁODAWSKIE Włodawa, dnia 17 marca 1923 r.

L: 5871 Vet.

Do

Przedmiot: Organizacja  
kursów mieszonawstwa.

Sejmiku Powiatowego  
we Włodawie

Z prośbą powiadomienia ludności w sprawie powyższej.

Za Starostę: (podpis nieczytelny)

WOJEWODA LUBELSKI

Odps

L: 1946 VI

Lublin, dnia 8 marca 1923 r.

Przedmiot: Organizacja  
kursów mieszonawstwa.

Do

wszystkich Panów Starostów Województwa Lubelskiego

Zechce Pan Starosta poinformować Sejmik, oraz zawiadomić ludność o mających się odbyć przy rzeźniach w Lublinie i Siedlcach czterotygodniowych kursach mieszonawstwa, celem zgłoszenia się odpowiednich kandydatów. O terminie rozpoczęcia wykładów oraz ilości potrzebnych kandydatów będzie p. Starosta zawiadomiony w najbliższym czasie.

Za Wojewodę Lubelskiego

Naczelnik Wydziału

w z. (—) Skoczyski

### W sprawie paszportów na wyjazd do Stanów Zjednoczonych Północnej Ameryki.

Władze amerykańskie (stanów Zjednoczonych Północnej Ameryki) jeszcze w roku 1921 powzięły decyzję mocą której wyjazd do stanów rocznie ograniczony do pewnej ilości osób. Norma wskazująca dla ilu osób danego państwa obcego wyjazd do Stanów Zjednoczonych jest w danym roku dozwolony, nazywa się „bilem imigracyjnym”.

Jeżeli oznaczona bilem imigracyjnym ilość osób danego państwa obcego już otrzymała w konsulacie Amerykańskim pozwolenia wizy na wyjazd do Ameryki wtedy mówimy, że „bil emigracyjny jest wyczerpany”.

Otóż wedle informacji udzielonych przez Konsulat Stanów Zjednoczonych Północnej Ameryki w Warszawie (ulica Jasna Nr. 11), bil emigracyjny na Polskę, odnoszący się do okresu czasu lat 1922, 1923, został już całkowicie wyczerpany, wobec czego Starostwa, na razie, paszportów zagranicznych na wyjazd do Stanów Zjednoczonych wydawały nie będą, ani też Urząd Emigracyjny w Warszawie (ul. Królewska Nr. 23) zaświadczeń na prawo otrzymania w Starostwie takich paszportów wydawał nie będzie.

Kto więc posiada kartę okrętową i pragnie wyjechać do stanów Zjednoczonych Północnej Ameryki, winien czekać do czasu ogłoszenia nowego bilu imigracyjnego na okres czasu lat 1923, 1924, co nastąpi przypuszczalnie dopiero około czerwca lub lipca br. Czynienie zaś jakichkolwiek zabiegów o uzyskanie paszportu zagranicznego na wyjazd do Stanów Zjednoczonych przed ogłoszeniem nowego bilu jest zupełnie bez-

celowe i na razie osoby zainteresowane jedynie na niepotrzebną stratę czasu i pieniędzy.

Zastrzeża się, że z państw położonych w Ameryce tylko Stany Zjednoczone stosują ograniczenia imigracyjne (wjazdowe), inne państwa, jak Kanada, Argentyna, Brazylija, ograniczeń tych nie stosują, wobec czego paszporty na wyjazd do tych państw wydawane są nadal bez jakichkolwiek ograniczeń.

E. B.

## Z Ministerstwa Skarbu.

Ministerstwo Skarbu zarządziło, aby pobór podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za pracę najemną poczynając od 1 kwietnia 1923 r. był dokonywany według skali następującej:

| L. p. | Różnica wysokości wynagrodzenia w tysiącach marek |         | Stopy procentowe |
|-------|---|---------|------------------|
|       | Ponad   | Do      |                  |
| 1     | 10800   | 14000   | 1,1              |
| 2     | 14400   | 18000   | 1,4              |
| 3     | 18000   | 23400   | 1,7              |
| 4     | 23400   | 28800   | 2,0              |
| 5     | 28800   | 34200   | 2,5              |
| 6     | 34200   | 39600   | 3,0              |
| 7     | 39600   | 45000   | 3,5              |
| 8     | 45000   | 51000   | 4,5              |
| 9     | 51000   | 57000   | 5,5              |
| 10    | 57000   | 63000   | 7,0              |
| 11    | 63000   | 69000   | 8,5              |
| 12    | 69000   | 75000   | 10,0             |
| 13    | 75000   | 78000   | 11,5             |
| 14    | 78000   | 82500   | 13,0             |
| 15    | 82500   | 87000   | 13,6             |
| 16    | 87000   | 93000   | 14,3             |
| 17    | 93000   | 99000   | 15,0             |
| 18    | 99000   | 105000  | 15,7             |
| 19    | 105000  | 112500  | 16,5             |
| 20    | 112500  | 120000  | 17,3             |
| 21    | 120000  | 127500  | 18,1             |
| 22    | 127500  | 135000  | 18,8             |
| 23    | 135000  | 142500  | 19,5             |
| 24    | 142500  | 150000  | 20,2             |
| 35    | 150000  | 157500  | 20,9             |
| 26    | 157500  | 165000  | 21,6             |
| 27    | 165000  | 172500  | 22,3             |
| 28    | 172500  | 180000  | 23,0             |
| 29    | 180000  | 270000  | 24,5             |
| 30    | 270000  | 360000  | 25,5             |
| 31    | 360000  | 450000  | 27,0]            |
| 32    | 450000  | 540000  | 28,5             |
| 33    | 540000  | 675000  | 30,0             |
| 34    | 675000  | 1080000 | 32,0             |
| 35    | 1080000   | 1350000 | 34,0             |
| 36    | 1350000   | 1800000 | 36,0             |
| 37    | 1800000   |         | 38,0             |

A więc poczynając od 1 kwietnia 1923 r. należy zaniechać popierania podatku dochodowego przy wypłacie takich wynagrodzeń, których wysokość obliczona w stosunku rocznym nie przekracza kwoty 1080000.

Dotyczy to również potrącania podatku dochodowego od wynagrodzeń należnych na kwiecień, a wypłaconych w marcu 1923 r.

Magistrat m. Włodawy, niniejszem podaje do publicznej wiadomości poniższą obowiązującą

# T A R Y F Ę

ustanowionych opłat na rogatkach m. Włodawy.

## Za wwóz

|   |         |
|---|---------|
| 1) Benzyny bez koncesji od puda (16 kg.)                              | 200 mk. |
| 2) Cukru od puda (16 kg.)   | 500 "   |
| 3) Cieląt od sztuki   | 400 "   |
| 4) Drzewa opałowego od fury   | 500 "   |
| 5) Gwoździ różnego gat. od skrzynki po                                | 600 "   |
| 6) Koni i krowy od sztuki   | 2.000 " |
| 7) Makuchu od puda (16 kg.)   | 200 "   |
| 8) Naczyni kuchennych żelaznych i emalowanych od puda (16 kg.)        | 500 "   |
| 9) Nafty od puda  | 200 "   |
| 10) Narzędzia rolnicze od puda  | 200 "   |
| 11) Oleje wszelkiego rodzaju od puda                                  | 200 "   |
| 12) Otrąb różnych od puda   | 100 "   |
| 13) Owoce od puda   | 500 "   |
| 14) Papa od rolki   | 200 "   |
| 15) Piwa od wiadra  | 500 "   |
| 16) Półkoszki od sztuki   | 100 "   |
| 17) Pokost od puda  | 200 "   |
| 18) Ryb od puda   | 400 "   |
| 19) Sól od puda   | 100 "   |
| 20) Smoła i smołowiec od beczki                                       | 1.000 " |
| 21) Siano i słoma od fury   | 1.000 " |
| 22) Śledzi od beczki  | 1.000 " |
| 23) Świń karmnych od sztuki   | 1.000 " |
| 24) Świń chudych od sztuki  | 500 "   |
| 25) Smary wszelkiego rodzaju od puda                                  | 200 "   |
| 26) Terpentyna od beczki  | 2.000 " |
| 27) Wierprów bitych od sztuki   | 1.000 " |
| 28) Wędliny od puda   | 500 "   |
| 29) Zboże wszelkiego rodzaju od puda prócz owsa, gryki i prosa        | 100 mk. |
| 30) Zboża owsa, gryki i prosa od puda                                 | 100 "   |
| 31) Za żelazo wszelkiego rodzaju tak kute jak i lane od puda 16 kg po | 400 "   |
| 32) Prosięta od sztuki  | 200 "   |

33). Za wjazd od konia z wyjątkiem dni świątecznych katolickich i z wyjątkiem przejazdów w sprawach służbowych i furmanek rzędowych, komunalnych i miejscowych obywateli po 100 mk.

## Za wywóz

|   |           |
|---|-----------|
| 1) Bydła od sztuki                                  | 3.000 mk. |
| 2) Cieląt od sztuki                                 | 600 "     |
| 3) Kaszy wszelkiego rodzaju od puda                 | 1.000 "   |
| 4) Koni od sztuki                                   | 3.000 "   |
| 5) Gontów od kopy                                   | 100 "     |
| 6) Grzyby od puda (16 kg.)                          | 3.000 "   |
| 7) Kartofle od puda (16 kg.)                        | 200 "     |
| 8) Makuchu od puda (16 kg.)                         | 400 "     |
| 9) Mięsa wszelkiego gatunku od puda                 | 3.000 "   |
| 10) Mąki pszennej i żytniej pyt. od puda            | 500 "     |
| 11) Mąki żytniej razowej od puda                    | 500 "     |
| 12) Oleju wszelkiego rodzaju od puda                | 1.000 "   |
| 13) Otrąb wszelkich od puda                         | 100 "     |
| 14) Okuń wszelkiego rodzaju od puda                 | 400 "     |
| 15) Ryb wszelkiego rodzaju od puda                  | 3.000 "   |
| 16) Świń odkarmionych od sztuki                     | 5.000 "   |
| 17) Świń chudych od sztuki                          | 1.000 "   |
| 18) Szczeciny od funta                              | 200 "     |
| 19) Skór końskich od sztuki                         | 1.000 "   |
| 20) Skór wołowych od sztuki                         | 2.000 "   |
| 21) Skór cielęcych od sztuki                        | 500 "     |
| 22) Szmat od puda (16 kg.)                          | 50 "      |
| 23) Słonina od puda                                 | 3.000 "   |
| 24) Zboże, pszen. żyto jęcz. od puda                | 500 "     |
| 25) Zboża, owies, gryka, len rzepak proso od puda   | 300 "     |
| 26) Żelazo szmelc od puda                           | 50 "      |
| 27) Jaja od sztuki                                  | 50 "      |
| 28) Masło od funta                                  | 1.000 "   |
| 29) Ser od funta                                    | 300 "     |
| 30) Nawóz stajenny od obcych mieszkańców od fury po | 500 "     |

## Taryfa opłat na targowicy

|                                   |           |
|-----------------------------------|-----------|
| a) od konia, krowy świni po       | 3.000 mk. |
| b) od cieląt, źrebniąt i owiec po | 2.000 "   |
| c) od prosiąt po                  | 1.000 "   |

Powyższa taryfa uchwalona przez Radę Miejską w dniu 25 lutego 1923 r. i zatwierdzona przez Wydział Powiatowy na posiedzeniu w dniu 16 marca r. b.

Włodawa dn. 20 marca 1923 r.

Burmistrz w Włodawy: **M. Pleszczyński.**

# Kupujcie Pożyczkę Złotą.